

Vzpomínáme prof. Dr V. Lásky

Dne 27. července t. r. uplynulo 5 let od úmrtí prof. Karlovy university PhDr V á c l a v a L á s k y (nar. 24 srpna 1862 v Praze). Byl to jeden z největších zjevů české vědy, badatel na poli exaktních věd přírodních obdivuhodně všestranný. Jeho vědecký literární odkaz — přes 300 publikací, mnoho z nich v knižním rozsahu — obsahuje řadu prací průkopnických, které učinily Lásku světoznámým. Lásky vyšel z matematiky a astronomie, jsa vědeckým pracovníkem pražské hvězdárny. Přitom však pracoval také jako meteorolog, jak dokazují četné meteorologické publikace z let 1885 až 1900. I později vrací se ještě v několika pracích k tematům z meteorologie a klimatologie. Jeho činnost ve Lvově, kde byl od r. 1895 do r. 1911 profesorem techniky a ředitelem astronomické a seismické observatoře, jej však usměrňovala hlavně ke geodesii a k nedávno předtím se osamostatnivší a rychle se rozvíjející geofysice, především pak seismice. Na tomto posledním poli Lásky nabyl záhy světového jména. Zvláště na jeho studium periodického seismického neklidu a na vysvětlení jeho vzniku pohybem barometrických minim by se nemělo zapomínat ani dnes; kdy problém mikroseismů zaměstnává tolik jak seismiky, tak i meteorology.

Láskyovo pražské působení od r. 1911, kdy byl jmenován profesorem užitě matematiky na Karlově universitě, kde

působil až do r. 1933, podnítilo ho k intenzivní činnosti na poli graficko-numerického počtu, statistiky, počtu pravděpodobnosti a pojišťovnictví. Jeho zájem začal znenáhla postihovat všechny obory přírodních věd, jež používají matematických method. Pracoval na př. i v geografii, zvláště v problémech kartografických, hydrologii a balneologii. Zvláštní láskou jeho však byla a zůstala geofysika. Neomezil se v ní na seismiku; věnoval plnou pozornost také magnetismu a gravitaci. Jako první ředitel geofysikálního ústavu v Praze, založeného r. 1920, snažil se přes všechny překážky, aby geofysika zapustila u nás kořeny a abychom po této stránce drželi krok s vývojem v cizině. Všechnu svou práci konal Lásky z vyššího hlediska; vždy hleděl proniknout co nejdále k podstatě věci a z izolovaných poznatků dobrat se jednotného vědeckého názoru na smysl a účel věci v rámci života a světa. Bylť filosofem, jemuž byla filosofie vědou všech věd a všeho, co s nimi souvisí. Filosofickým spisem zakončil také r. 1939 svou vědeckou činnost.

Lásky byl člověkem předobrym. Vždy budeme s úctou vzpomínat jeho skromnosti i toho, že svým spolupracovníkům byl vždy laskavým učitelem a otcovským rádcem.

A. Zátapek.